

Tilfælde vil opnaaes. At det undertiden forfeiles, maa man heller udfætte sig for, end forefrive en Regel, som i andre Henseender har store Betænklichkeiten mod sig.

Forfaavidt Placat af 14de December 1810 § 20 bestemmer, at den Husbond, der handler mod den givne Forfkrift, skal „ansees efter Lovene“, har man henvist til den Straf, som i § 36 er foreslaaet for den Husbond, der ved utilbørligt Forhold er Skyld i, at der paafores Lyendet en Legemsskade eller anden Sygdom.

Det er ikke overseet, at det ei alene er, naar et Lyende, men ogsaa naar en anden Person, som har en smitsom Sygdom, flyttes til et andet Sted, at Smitte kan udbredes, og Bestemmelsen kan forsaavidt siges ikke at høre herhen. Men, at et sygt Lyende flyttes, er meget sædvanligt; hvorimod der langt sjeldnere er Anledning til at flytte andre Syge, med mindre disse bringes paa Hospitaller, men der til udfordres ordentligviis en Lages Mellemkomst. Hovedsæmmedet vil altsaa opnaaes, naar Bestemmelsen kommer til at angaae syge Tjenestefolk, og Sundhedscollegiets Forslag er derfor utryffeligen indskrænket til disse.

§§ 42 og 43.

Blandt Maaderne, hvorpaa Tjenesten kan ophører omtales først Lyendets Død. Det Særegne, som man i saa Henseende har fundet Anledning til at forefrive, er alene, at Arvingerne ikke kunne gøre Fordring paa Løn til Fardag, men kun til den Tid, da Lyendet ved Sygdommen blev sat ud af Stand til at forrette sin Tjeneste. De Billighedsgrunde, som tale for, at Husbonden maa betale Løn til et sygt Lyende, falde bort i Forhold til et bortdød Lyendes Bo. Begravellesomkostningerne maae naturligviis være Husbonden uvedkommende.

Da det Rettsforhold, som stiftes ved en Lyendecontract, ikke gaaer over paa Parternes Arvinger, maa ogsaa Husbondens Død have Indflydelse paa dets Varighed. Man har antaget, at Dødsfaldet kunde betragtes lige med en Opstgelse, saa at Tjenesten ophører senest til den almindelige Fardag, hvortil paa Dødsdagen kunde være givet sædvanlig Opstgelse.

Da denne Regel imidlertid kan blive meget byrdefuld for Boet, naar dette ingen Brug har for Lyendets Tjeneste, og Dødsfaldet er indtruffet mellem en Opstgelsesdag og Fardag, har man troet, at Boet i dette Tilfælde kunde berettiges til tidligere at affædige Lyendet, imod at betale, hvad der for Affædigelsen i Uttide er bestemt. Det kunde synes, at Boet ikke kunde have større Forpligtelser end den afdøde Husbond, og derfor altid maatte have ommeldte Ret, paa hvilken Tid end Dødsfaldet indtraf. Imidlertid gjør det personlige Forhold mellem Husbond og Lyende det i mange Tilfælde ønskeligt og billigt, at de, uden altfor stor Opoffelse kunne komme fra hinanden, men slige i det personlige Forhold liggende Grunde falde for største Deel bort med Hensyn til Husbondens Bo, som derfor ordentligviis fuldstændigen bør opsyde den tilbageblivende Formuesforpligtelse.

§§ 44 og 45.

Den sædvanligste Maade, hvorpaa Lyendecontracten i Parternes levende Live ophører, er efter Opstgelse. En saadan forudsættes stiftende ved enhver Lyendecontract, naar ingen modsat Aftale gjøres. Derfor ophører Lyendecontractet ikke, naar den oprindelige for samme vedtagne Tid udløber, uden at nogen Opstgelse er kommen imellem, men det ansees fornyet, og dette ordentligviis paa saa lang Tid, som fra Begyndelsen var fastsat. Dog maa der i sidstnævnte Henseende gjøres en Indskrænkning for det Tilfælde, at den oprindelige vedtagne Tjenestetid er længere end den sædvanlige, da i saa Fald Formodning kun kan være for Fornælse paa sædvanlig Tjenestetid, d. e. paa et halvt Aar. Hvor det er Brug, saasom uden Tvivl især paa visse Steder i Sylland, at Lyendecontracter indgaaes paa hele Aar, ønskes ofte, at al Forlængelse ogsaa skal skee paa samme Tid, men herom bør Parterne da træffe en udtryffeligen Aftale.

Opstgelse skal nu, naar Lyendecontractet er stiftet halvårsviis, skee med 12 Ugers Barsel, Placat af 3die December 1755 § 3, Forordn. om Skiftetiden af 25de Marts 1791, Forordn. af samme Dato om Politivæsenet paa Landet § 6. Det synes hensigtsvarende at bestemme